

วริน มโนรมณ์. (2556, พฤษภาคม) “รู้จักแค่อาเซียนพอแล้วหรือ?” วารสารแรงงาน. 11 :
หน้า 10-11.

อาเซียนรอบคอบ
วริน มโนรมณ์

รู้จักแค่อาเซียนพอแล้วหรือ?

คำถามที่แพงมาในชื่อบทความดูเหมือนจะเป็นคำถามปลายปิดที่กึ่งบังคับผู้อ่านให้ต้องตอบว่า “รู้จักแค่อาเซียนก็คงยังไม่พอละมัง” แต่เพราะอะไรนั้นลองมาทำความเข้าใจการเป็นประชาคมอาเซียนในมิติที่แตกต่างกันออกไปดีกว่า

ในการรวมตัวกันในด้านของเสาประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ของทั้ง 10 ประเทศในภูมิภาคนี้อันได้แก่ บรูไน กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย เมียนมาร์ ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม ยังได้ขยายความร่วมมือไปยังประเทศในภูมิภาคอื่นๆ ด้วยได้แก่ จีน สาธารณรัฐเกาหลีใต้ ญี่ปุ่น อินเดีย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ เปรู โดยอาเซียนมีความตกลงด้านการค้าเสรีกับประเทศดังกล่าวอีก 5 ฉบับคือ อาเซียน-จีน อาเซียน-สาธารณรัฐเกาหลีใต้ อาเซียน-ญี่ปุ่น อาเซียน-อินเดีย และอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ ซึ่งทุกฉบับจะส่งเสริมไปที่ความร่วมมือทางการค้าสินค้า บริการ และการลงทุน

ความตกลงด้านการค้าเสรีกับประเทศต่างๆ ของอาเซียนเป็นการเดินทางตามแผนการดำเนินการที่ได้ตั้งไว้แล้ว และถือเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์ภายใต้โครงสร้างประชาคมเศรษฐกิจ

อาเซียนที่กำหนดไว้ 4 ยุทธศาสตร์คือ

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเป็นภูมิภาคที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเป็นภูมิภาคที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่เท่าเทียมกัน
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเป็นภูมิภาคที่มีการบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก

ดังนั้นการจัดทำความตกลงการค้าเสรีกับประเทศนอกอาเซียนจึงเข้ากรอบในยุทธศาสตร์ที่ 4 ในการมุ่งสู่การเป็นภูมิภาคที่มีการบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก จะเห็นได้ว่าประเทศเหล่านั้นล้วนแล้วแต่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจกับประเทศในอาเซียนอย่างมากโดยเฉพาะด้านการค้าตั้งสถิติตลาดส่งออก-นำเข้าต่อไปนี้

ตลาดส่งออกที่สำคัญของไทยเดือน ม.ค.-ก.พ 56

ประเทศ	2556/2013	% SHARE
ส่งออกทั้งสิ้น	1,084,463.9	100.0
1 จีน	132,687.8	12.2
2 ญี่ปุ่น	108,408.3	10.0
3 สหรัฐอเมริกา	108,050.7	10.0
4 ฮองกง	60,379.9	5.6
5 มาเลเซีย	58,904.7	5.4
6 อินโดนีเซีย	57,889.5	5.3
7 สิงคโปร์	51,672.4	4.8
8 ออสเตรเลีย	51,226.5	4.7
9 เวียดนาม	29,526.8	2.7
10 อินเดีย	28,390.3	2.6
11 ประเทศอื่นๆ	397,327.0	36.6

10 | วารสารแรงงาน
LABOUR JOURNAL

วรินทร์ มโนรมณ์. (2556, พฤษภาคม) “รู้จักแค่อาเซียนพอแล้วหรือ?” วารสารแรงงาน. 11 :
หน้า 10-11.

รู้จักแค่อาเซียน พอแล้วหรือ?

ตลาดนำเข้าที่สำคัญของไทยเดือน ม.ค.-ก.พ 56

ประเทศ	2556/2013	% SHARE
นำเข้าทั้งสิ้น	1,313,491.4	100.0
1 ญี่ปุ่น	228,983.9	17.4
2 จีน	187,464.8	14.3
3 สหรัฐอเมริกา	91,976.2	7.0
4 สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์	88,295.4	6.7
5 สวิตเซอร์แลนด์	79,306.2	6.0
6 มาเลเซีย	63,813.8	4.9
7 เกาหลีใต้	51,764.9	3.9
8 ออสเตรเลีย	41,804.8	3.2
9 อินโดนีเซีย	41,010.3	3.1
10 ไต้หวัน	37,069.1	2.8
11 ประเทศอื่นๆ	402,002.0	30.6

ข้อมูลจาก: เว็บไซต์กระทรวงพาณิชย์ <http://www2.ops3.moc.go.th/>

จะเห็นได้ว่าประเทศไทยทำการค้า และเป็นตลาดสำคัญทางการค้าไม่ว่าจะเป็นการส่งออกหรือนำเข้าต่างก็เป็นประเทศที่มีความร่วมมือทางการค้าเสรีกับกลุ่มอาเซียนทั้งสิ้น อาทิ จีน ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย อินเดีย และเกาหลีใต้ เป็นต้น ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นความเด่นที่สุดคงหนีไม่พ้นประเทศญี่ปุ่นและจีน แม้ปัจจุบันญี่ปุ่นจะประสบปัญหาเศรษฐกิจเหมือนกับฝั่งประเทศในกลุ่มอื่น แต่ก็มีการลงทุนนอกประเทศโดยเฉพาะในอาเซียนเป็นจำนวนมาก (ปัจจุบันเป็นนักลงทุนต่างชาติอันดับ 1 ในไทย) โดยญี่ปุ่นจะเข้ามาลงทุนในด้าน การสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้กับประเทศนั้นๆ เช่น การสร้างถนนหนทางในอาเซียน โดยหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญคือ ธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย หรือ ADB

ทางด้านประเทศจีน นโยบายของรัฐบาลกลางก็มีเป้าหมายอย่างแน่วแน่ที่จะกระจายความเจริญไปยังเมืองต่างๆ ของประเทศ โดยต้องการจะยกระดับเมือง “คูนหมิง” ให้เป็นศูนย์กลางการค้าสำคัญแห่งที่ 4 นอกเหนือจากปักกิ่ง เซี่ยงไฮ้ และกวางโจวเพื่อให้คูนหมิงเป็นเหมือน “เมืองหน้าด่าน” ในการค้าขายกับอาเซียนโดยเฉพาะ ตามมาด้วยการก่อสร้างสนามบินขนาดใหญ่อันดับ 4 ของประเทศ โดยวางคูนหมิงให้เป็นศูนย์กลางการเงินแห่งใหม่ที่จะนำเงินสกุล “หยวน” ออกสู่อาเซียนนั่นเอง

หากลองมองกลับไปที่อุตสาหกรรมการผลิตของไทย แม้ปัจจุบันสินค้าไทยจะยังคงได้รับความนิยมจากประเทศต่างๆ โดยเฉพาะอาเซียน แต่ถ้าจีนและญี่ปุ่นยังคงเปิดเกมรุกตลาดเช่นนี้ต่อไปอาจเป็นไปได้ว่าไทยจะถูกกลืนอิทธิพลในการเป็นประเทศผู้ผลิตสินค้าของภูมิภาคนี้ในอนาคต

จากข้อมูลของสำนักวิจัยทางเศรษฐกิจหลายสำนักมองว่ากลุ่มประเทศเพื่อนบ้านจะเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญให้กับเศรษฐกิจของไทยในอนาคตหลังเปิด AEC เนื่องจากภาคนำเข้า-ส่งออกจะถูกยกเลิกไป นักลงทุนไทยจึงต้องหาหนทางในการเข้าสู่ตลาดอาเซียนและประเทศที่มีความตกลงทางการค้าเสรีให้มากกว่านี้ก่อนที่จะถูกแย่งและแย่งตลาดไปอย่างน่าเสียดาย ทั้งนี้ ไทยมีศักยภาพทั้งการผลิต และภูมิศาสตร์ที่ไม่มีประเทศใดมาเทียบได้

สำหรับโอกาสด้านการท่องเที่ยวของไทยในตลาดอาเซียน สิ่งที่ได้ชัดคือ การใช้ข้อได้เปรียบในการเป็นประตูภูมิภาค (Gateway to Asean) ของ AEC ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ขณะที่ประเทศเพื่อนบ้านที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับไทยอย่างพม่า และ กัมพูชาที่มีนโยบายเปิดประเทศมากขึ้น นักท่องเที่ยวทั้งจากในและนอกภูมิภาคต่างก็สนใจเดินทางและลงทุนในประเทศดังกล่าวมากขึ้น ทำให้ไทยยังมีโอกาสจับกลุ่มนักท่องเที่ยวเชื่อมโยงมาไทยก่อนกระจายไปสู่เพื่อนบ้านได้ โดยเฉพาะในกัมพูชาที่เริ่มมีการเปิดกว้างรับการลงทุนจากต่างประเทศ นอกจากนี้ การตลาดด้านท่องเที่ยวของอาเซียนได้ตั้งเป้าว่าภายในปี 2558 จะมีนักท่องเที่ยวจากนอกภูมิภาคเดินทางเข้ามาราว 107 ล้านคน เพิ่มจากปี 2554 ซึ่งทำได้ 75 ล้านคน คิดเป็นอัตราการเติบโตราว 7-8% เลยทีเดียว จะเห็นได้ว่าด้านการท่องเที่ยวถือเป็นอีกมิติของตลาดที่น่าสนใจ นอกจากอุตสาหกรรมการผลิต เพราะไทยก็ได้ขึ้นชื่อว่าเป็น “ประเทศผู้มั่งคั่งของงานบริการประเทศหนึ่งของโลก”

...เพราะอาเซียนไม่ได้มีแค่เรา

วารสารแรงงาน | 11
LABOUR JOURNAL